

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/14-18/210

URBROJ: 65-14-02

Zagreb, 11. travnja 2014.

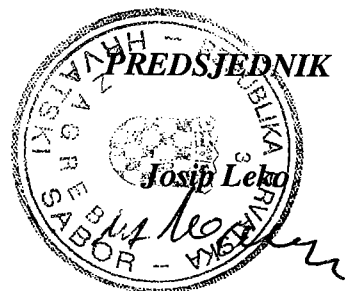
10
50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno: 14-04-2014	
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.
021-12/14-01/212	SB601
Uredžbeni broj:	Pril. Vrij.
65-14-01	1 —

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE ✓

*U prilogu upućujem zastupničko pitanje **Branka Hrga**, zastupnika u Hrvatskom saboru, postavljeno sukladno članku 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora.*

Molim odgovorite na postavljeno zastupničko pitanje, sukladno odredbi članka 142. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u roku od 30 dana od dana kada je pitanje dostavljeno.

HRVATSKI SABOR

Branko Hrg, zastupnik

Hrvatske seljačke stranke

Zagreb, 10. travnja 2014.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	10-04-2014		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/14-18/210		Org. jed.
Uredžbeni broj:	6531-14-01		Pril. Vrij.
		-	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Zastupničko pitanje za Vladu Republike Hrvatske

Na temelju članka 140. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ br. 81/13) upućujem Vladi Republike Hrvatske sljedeće zastupničko pitanje:

Zastupničko pitanje:

- 1) Tko je u vremenu od ukidanja Državnog inspektorata provodio analizu i inspekciju GMO hrane koja se uvozila?
- 2) Koja će točno institucija preuzeti obvezu kontrole i nadzora nad GMO proizvodima?

Obrazloženje:

S obzirom da je pitanje GMO-a često prisutno u javnosti, smatram da su navedena pitanja za potrošača od iznimne važnosti te je nužno dati konkretan odgovor na njih. Važno je napomenuti kako je nastalom situacijom postalo u velikoj mjeri nejasno kojoj je instituciji potrebno dostaviti pitanje ovog ili sličnog sadržaja.

Kako je Državni inspektorat ukinut s 1.1. 2014., a u nadležnosti istog bilo je da provodi analizu i inspekciju nad uvozom GMO hrane i ostalih proizvoda koji su na neki način povezani s genetski modificiranim organizmom, zanima me tko je u protekla 3 mjeseca bio nadležan u provedbi navedene inspekcije? Također, tražim da mi se dostavi izvješće o provedenim nadzorima i rezultatima nad GMO proizvodima u protekla 3 mjeseca od institucije koja je bila zadužena za provedbu iste.

Također, s obzirom da je ukidanjem Državnog inspektorata u sustavu inspekcija nastao nered, zahtijevam da mi odgovorite na pitanje koja će institucija ili služba preuzeti ulogu glavnog inspektora nad hranom i ostalim proizvodima povezanim s genetski modificiranim organizmom u novom sustavu inspekcija i kontrola. Još jednom napominjem da je bilo kakvo pitanje povezano s GMO tehnologijom od izrazite važnosti za naše potrošače s obzirom da su to proizvodi i hrana koji nisu općeprihvaćeni u našem društvu.

Ovo je pitanje isto tako važno postaviti jer uvoz GMO proizvoda uništava i ono malo proizvodnje zdrave hrane na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, jer ista cijenom ne mogu konkurirati navedenim GMO proizvodima, a pogotovo ne onda kad nadležne institucije ne štite našu bolju i zdraviju alternativu.

Branko Hrg

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZDRAVLJA

KLASA: 021-03/14-01/22
URBROJ: 534-09-1-1-5/1- 14-2
Zagreb, 29. travnja 2014.godine

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno: 05-05-2014		
Klasifikacijska oznaka: 021-12/14-01/212	Org. jed. 50301	
Urudžbeni broj: 534-14-04	Pril. -	Vrij. -

PO

VLADA RH
n/p gđa. Marica Matković
Trg svetog Marka 2
10 000 Zagreb

Predmet: Zastupničko pitanje Branka Hrga, u vezi s uvozom, postupanjem i inspekcijskim nadzorom genetski modificiranih organizama -očitovanje, dostavlja se

Veza: Klasa: 021-12/14-01/212, Urbroj: 50301-01/10-14-2 od 16. travnja 2014. godine

Poštovani,

u skladu s Vašim pitanjima, veza gornja, Ministarstvo zdravlja kao središnje i koordinativno tijelo za obavljanje stručnih poslova u području GMO temeljem članka 4. stavka 3. Zakona o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine broj 70/05, 137/09, 28/13 i 47/14) očituje se kako slijedi:

Zakonom o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine broj 70/05, 137/09, 28/13 i 47/14) uređuje se postupanje i uporaba GMO na području Republike Hrvatske.

S obzirom na različiti način uporabe GMO predmetnim Zakonom se regulira primjene i uporabe GMO na područje ograničene uporabe genetski modificiranih organizama, na područje kojim se uređuje uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš i na područje stavljanja na tržište GMO i proizvoda koji sadrže i /ili se sastoje i/ili potječu o d GMO.

S obzirom na različita područja primjene i uporabe GMO istim Zakonom definirana su nadležna tijela za provedbu Zakona i za obavljanje stručnih, upravnih i inspekcijskih poslova u području GMO.

Noveliranjem Zakon o genetski modificiranim organizmima 2013. godine člankom 64. su na slijedeći način jasnije definirane nadležnosti tijela za provođenje službenih kontrola u području genetski modificiranih organizama:

»Za obavljanje službenih kontrola kada se GMO i/ili proizvodi koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a:

Ministarstvo
zdravlja
Za zdravlje Zajedno.

Ksaver 200a, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska
T + 385 1 46 07 555 F + 385 1 46 77 076
www.zdravlje.hr

- ograničeno uporabljaju, stavljaju na tržište kao: kozmetika, GM hrana neživotinjskog podrijetla na razini proizvodnje i prerade, GM hrana bez obzira na podrijetlo na razini maloprodaje GM hrane neživotinjskog podrijetla pri uvozu, GM hrana koja sadrži sastojke životinjskog i ne životinjskoga podrijetla pri uvozu, GM biljne kulture kao tehnološke sirovine u proizvodnji, preradi, maloprodaji i pri uvozu, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove zdravlja,
- GM hranu neživotinjskog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti proizvodnje, GM hranu životinjskog podrijetla na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti proizvodnje, GM hranu životinjskog podrijetla na razini proizvodnje i prerade, GM hranu koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla na razini proizvodnje i prerade, GM hranu životinjskog podrijetla pri uvozu, GM hrane za životinje bez obzira na podrijetlo na razini proizvodnje i prerade, na razini maloprodaje i pri uvozu, GM poljoprivredni reprodukcijski materijal, odnosno sjemenski materijal, biljni dijelovi i sadni materijal šumskih svojiti i križanaca za upotrebu na razini maloprodaje, kao lijekovi u veterinarstvu, pri uvozu, nadležno je središnje tijelo državne uprave za poslove poljoprivrede, veterinarstva i šumarstva,
- za uvođenje GMO-a u okoliš, odnosno u prirodu u eksperimentalne svrhe, nadležno je središnje tijelo državne uprave za zaštitu prirode,
- za zbrinjavanje, odnosno gospodarenje otpadom nastalog od GMO-a kada više nije sposoban za reprodukciju ili prijenos genetskog materijala na druge organizme, nadležna je inspekcija središnjeg tijela državne uprave za poslove zaštite okoliša,
- nad označavanjem GMO-a i/ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a na razini maloprodaje, nadležan je bio Državni inspektorat čiju je nadležnost nakon ukidanja istog preuzelo inspekcija kakvoće hrane središnjeg tijela državne uprave za poslove poljoprivrede, veterinarstva i šumarstva.

O provedenim službenim kontrolama iz svoga djelokruga, tijela iz stavka 1. ovoga članka najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu podnose godišnje izvješće središnjem tijelu državne uprave za poslove zdravlja. Na osnovi dostavljenih izvješća o provedenim službenim kontrolama izrađuje se zajednički godišnji plan službenih kontrola u svrhu ispitivanja GMO-a na području Republike Hrvatske u suradnji s ovlaštenim laboratorijima za službene kontrole ispitivanja GMO-a.

U slučaju neposredne opasnosti za zdravlje ljudi i radi zaštite okoliša od učinaka GMO-a, čelnik središnjeg tijela državne uprave za poslove zdravlja obavezan je koordinirati inspekcijske nadzore tijela iz stavka 1. ovoga članka.«.

Na osnovi navedenog razvidno je da su za kontrolu GM hrane pri uvozu kako i prije tako i nakon ukidanja Državnog inspektorata bile nadležne slijedeće inspekcije :

- veterinarska inspekcija Ministarstva poljoprivrede za GM hranu životinjskog podrijetla
- sanitarna inspekcija na granici Ministarstva zdravlja za GM hranu neživotinjskog podrijetla i GM hranu koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla

Ukidanjem Državnog inspektorata i prestankom rada istog u dijelu nadležnosti središnjih tijela državne uprave prilikom provođenja službenih kontrola nad hranom koja potječe i/ili se sastojati i/ili sadrži od GMO i nad GM hranom u maloprodaji ništa se nije promijenilo.

Od definiranja nadležnosti odredbama Zakona o GMO iz 2005. godine i Zakona o hrani iz 2007. godine te novog Zakona o hrani iz 2013. i 2014. godine i Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja 2013. i 2014. godine nadležno tijelo za provođenje službenih kontrola u cilju ispitivanje zdravstvene ispravnosti u hrani u vidu ispitivanja prisutnosti GMO u istoj i ispitivanja zdravstvene ispravnosti GM hrane u maloprodaji bilo je i trenutno je nadležno središnje tijelo državne uprave nadležno za zdravlje tj. Ministarstvo zdravlja.

Državni inspektorat je bio nadležan za označavanje GM hrane ali s obzirom da do današnjeg dana nizom provedenih službenih kontrola na osnovu provedenih mnogobrojnih službenih kontrola u vidu analiziranja hrane u cilju ispitivanja prisutnosti GMO na tržištu Republike Hrvatske nismo nalazili GM hranu tj. hranu koja u sebi sadrži GMO iznad 0,9% i koja zahtjeva označavanje sam Državni inspektorat nije imao prilike niti djelovati u skladu sa svojom nadležnošću te samim time i prije svojeg ukidanja nije vršio službene kontrole po istome jer za to nije bilo potrebno.

Međutim, pitanje zdravstvena ispravnost hrane kao i pitanje ispitivanja prisutnosti GMO u hrani koja potencijalno može biti i/ili sadržavati i/ili se sastojati od GMO bilo je i sada je u nadležnosti drugih središnjih tijela državne uprave u skladu s podjelom nadležnosti definiranom odredbom članka 64. Zakona o GMO i članka 8. Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine broj 81/13i 14/14).

U skladu s navedenim slobodni smo Vas izvijestiti da se službene kontrole u području ispitivanja prisutnosti GMO u hrani u maloprodaji, na tržištu Republike Hrvatske, na granici, u preradi i proizvodnji te distribuciji redovito provode od proglašenja Zakona o genetskim modificiranim organizmima 2005. godine.

Prilikom provođenja službenih kontrola u svrhu ispitivanja prisutnosti GMO koriste se različite metode i tehnike od pregleda dokumentacije, fizičke identifikacije inspeksijskih nadzora na tržištu, na granicama, na poljima, u preradi i proizvodnji, distribuciji, monitoringa-sustavnog praćenja prisutnosti GMO na tržištu Republike Hrvatske u hrani biljnog i životinjskog podrijetla koja potencijalno može biti GMO i /ili se sastojati ili sadržavati GMO, auditu, te najvažnije metode službenih kontrola u području ispitivanja GMO u hrani metode uzorkovanja i analize iste.

Ovlaštenjem 2005. godine laboratorija za ispitivanje kontrolu i praćenje GMO i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo i osnivanjem 2007. godine Odjela za genetski modificirane organizme u Upravi za sanitarnu inspekciju pri Ministarstvu zdravlja započelo je intenzivno provođenje službenih kontrola u području hrane u svrhu ispitivanja prisutnosti GMO u istoj u Republici Hrvatskoj.

Od 2007. godine Uprava za sanitarnu inspekciju, Ministarstva zdravlja redovito provodi Nacionalni godišnji sustavi praćenja prisutnosti GMO u hrani biljnog i životinjskog podrijetla na tržištu Republike Hrvatske (tvz. *Monitoring GMO*).

Monitoring GMO se provodi u 3 ili 4 faze ovisno o državnom budžetu u 6 gradova, po 36- 40 uzoraka po fazi uzorkovanja, ukupno od 108- 144 uzorka na godinu, pri čemu se uzimaju uzorci hrane koja potječe ili u sebi sadrži i /ili se sastoji od soje, kukuruza, riže, lana , uljane, šećerne repe, papaje, krumpira - hrane koja potencijalno na svjetskom tržištu potječe od GMO.

Samo u prva četiri mjeseca 2014. godine provedene su dvije od ukupno četiri faze Monitoringa GMO u 2014. godini te je u svrhu istog uzorkovano i analizirano 72 uzoraka hrane. Osim Monitoringa GMO od strane sanitarnih inspektora u prva četiri mjeseca 2014. godine izvršeno je 90 nadzora od strane državnih i županijskih inspektora i uzorkovano i analizirano u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, Zagreb 95 uzoraka hrane. U laboratoriju za GMO Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo iz Osijeka samo je u prva četiri mjeseca 2014. godine analizirano 95 uzoraka sjemena i hrane.

U 2013. godini od strane sanitarnih inspektora u svrhu provedbe službenih kontrola analizirano je ukupno 300 uzoraka hrane u cilju ispitivanja prisutnosti GMO u hrani na tržištu Republike Hrvatske, u svega 8 uzoraka hrane uočena je prisutnost GMO do 0,9% a u 2 uzorka hrane detektirana je prisutnost neodobrene GMO riže te je u skladu s provedbenim mjerama ista hrana povučena s tržišta i vraćena u zemlju podrijetla.

Nadležnost Ministarstva financija Carinske uprave u području GMO definirana je isključivo Zakonom o provedbi Uredbe (EZ) br. 1946/2003 o prekograničnom prijenosu GMO (Narodne novine broj 81/14) čija je provedba u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša a vezana je za sustav obavještanja kontakt točke za BCH mehanizam.

Na osnovi prezentiranih podataka možete zaključiti da se službene kontrole po pitanju ispitivanja prisutnosti GMO u hrani na tržištu Republike Hrvatske redovito provode i ukidanjem Državnog inspektorata nije prestalo provođenje istih.

U želji da se u budućnosti smanje neutemeljene izjave i iskazi upućeni javnosti Republike Hrvatske molimo Vas da se za sva pitanja, pojašnjenja o predmetnoj problematici obratite imenovanim središnjim tijelima državne uprave nadležnim za GMO ili zbog jednostavnijeg i bržeg načina komuniciranja sugeriramo da se za sve informacije o navedenoj problematici obratite središnjem i koordinativnom tijelu za obavljanje stručnih poslova u području GMO tj. Upravi za sanitarnu inspekciju, Ministarstva zdravlja ili na web mail: gmo@miz.hr.

S poštovanjem,

MINISTAR

prof. dr. sc. Rajko Ostojić, dr. med.

Dostaviti:

1. Vladi RH
2. Saboru RH
3. Ministarstvu poljoprivrede
4. Ministarstvu zaštite okoliša i prirode
5. Ministarstvu financija
6. Evidencija ovdje

